

WYMAGANIA EDUKACYJNE
JĘZYK POLSKI – KLASA VII
Program nauczania języka polskiego: „Zamieńmy słowo” – Anna Podemska – Kałuża

Minimum wymagane do klasyfikacji:

Uczeń w każdym semestrze ma obowiązek napisania: co najmniej jednej pracy klasowej, co najmniej jednego sprawdzianu gramatycznego, co najmniej jednego dyktanda ortograficznego.

Obszar/umiejętność	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
	Uczeń:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą a ponadto :	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną a ponadto :	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą a ponadto :	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą a ponadto :
Czytanie i rozumienie tekstu literackiego	Z pomocą odczytuje informacje wprost; wskazuje temat, bohaterów i najważniejsze wydarzenia.	Samodzielnie wyszukuje informacje; określa temat i problematykę prostszego tekstu.	Analizuje utwór, charakteryzuje bohaterów i uzasadnia wnioski.	Wnikliwie interpretuje utwór, uwzględnia znaczenia przenośne i właściwe konteksty.	Twórczo interpretuje tekst, dostrzega wieloznaczność, nieoczywiste związki i formułuje oryginalne wnioski.
Rodzaje i gatunki i literackie	Rozpoznaje epikę, lirykę, dramat i wybrane gatunki.	Wymienia podstawowe cechy poznanych rodzajów i gatunków.	Rozpoznaje gatunek i uzasadnia go cechami utworu.	Analizuje funkcję cech gatunkowych i konwencji.	Porównuje gatunki, dostrzega ich przekształcenia i funkcje artystyczne.
Analiza dramatu	Rozpoznaje akt, scenę, dialog, monolog i didaskalia.	Wskazuje elementy budowy dramatu i cechy tragedii lub komedii.	Analizuje budowę akcji, konflikt i funkcję didaskaliów.	Interpretuje sposób kreowania bohaterów i konfliktu dramatycznego.	Pogłębia analizę konstrukcji dramatu, języka, konwencji i możliwych inscenizacji.
Środki stylistyczne i poetyckie	Rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne.	Rozpoznaje środki i określa ich podstawową funkcję.	Wyjaśnia funkcję środków w konkretnym utworze.	Interpretuje ich znaczenie w kontekście całego dzieła.	Dostrzega nieoczywiste funkcje środków i wykorzystuje je w pogłębionej interpretacji.
Symbol, alegoria, ironia, komizm	Rozpoznaje pojęcia i proste przykłady.	Wyjaśnia ich znaczenie w prostym tekście.	Omawia ich funkcję w utworze.	Interpretuje ich znaczenie dla problematyki dzieła.	Samodzielnie analizuje wieloznaczność i funkcję tych środków.
Konteksty kulturowe i historyczne	Rozpoznaje podstawowe informacje potrzebne do zrozumienia utworu.	Łączy utwór z podstawowym kontekstem historycznym lub kulturowym.	Wykorzystuje właściwy kontekst do wyjaśnienia znaczenia tekstu.	Funkcjonalnie wykorzystuje kilka kontekstów.	Samodzielnie dobiera i twórczo wykorzystuje różnorodne konteksty.

Obszar/umiejętność	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
	Uczeń:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą a ponadto :	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną a ponadto :	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą a ponadto :	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą a ponadto :
Znajomość lektur	Zna podstawowe wydarzenia, bohaterów i problematykę lektur.	Zna treść i najważniejsze motywy oraz potrafi scharakteryzować głównych bohaterów.	Swobodnie posługuje się treścią lektur i analizuje problemy oraz motywy.	Wykorzystuje lektury jako argumenty i porównuje problemy różnych utworów.	Twórczo wykorzystuje wiele utworów, dostrzega związki między dziełami i kulturą.
Fonetyka	Rozpoznaje głoskę, literę i sylabę; z pomocą rozróżnia głoski.	Rozpoznaje podstawowe rodzaje głosek i proste upodobnienia.	Analizuje budowę fonetyczną wyrazu, upodobnienia i akcent.	Wyjaśnia mechanizmy upodobnień i różnice między wymową a pisownią.	Samodzielnie analizuje trudne przykłady fonetyczne i wyjaśnia wyjątki.
Słotwórstwo	Rozpoznaje wyraz podstawowy, pochodny i rodzinę wyrazów.	Wskazuje podstawę słotwórczą i formant.	Dokonuje analizy słotwórczej i rozpoznaje typy formantów oraz wyrazów złożonych.	Wyjaśnia znaczenie słotwórcze i funkcję formantu w złożonych przykładach.	Twórczo wykorzystuje wiedzę słotwórczą i analizuje nietypowe konstrukcje.
Imiesłowy i imiesłowowy równoważnik zdania	Rozpoznaje podstawowe imiesłowy.	Rozróżnia imiesłowy i zna zasady ich tworzenia.	Poprawnie tworzy i stosuje imiesłowy oraz rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania.	Sprawnie przekształca konstrukcje imiesłowowe w zdania i odwrotnie.	Świadomie wykorzystuje konstrukcje imiesłowowe dla precyzji i różnorodności wypowiedzi.
Składnia	Rozpoznaje podstawowe typy wypowiedzi.	Rozróżnia zdania pojedyncze, złożone i wielokrotnie złożone.	Analizuje budowę wypowiedzi wielokrotnie złożonych.	Poprawnie przedstawia zależności między zdaniami i wykorzystuje wiedzę składniową.	Samodzielnie analizuje złożone konstrukcje i świadomie wykorzystuje je stylistycznie.
Mowa zależna i niezależna	Rozpoznaje mowę zależną i niezależną.	Wskazuje podstawowe różnice między nimi.	Poprawnie przekształca mowę zależną w niezależną i odwrotnie.	Sprawnie stosuje oba sposoby przytaczania wypowiedzi.	Świadomie dobiera sposób przytaczania do celu, odbiorcy i stylu tekstu.
Zróżnicowanie języka i style	Rozpoznaje wybrane archaizmy, kolokwializmy, zapożyczenia i style.	Rozróżnia podstawowe typy słownictwa i style językowe.	Wyjaśnia funkcję słownictwa i cechy stylu w tekście.	Dobiera styl i słownictwo do sytuacji, odbiorcy i celu.	Krytycznie analizuje język tekstu i świadomie wykorzystuje różne odmiany i style.
Kultura języka i etyka wypowiedzi	Zna podstawowe zasady grzeczności językowej.	Stosuje podstawowe zasady poprawnej komunikacji.	Rozpoznaje normę wzorcową i użytkową oraz podstawowe błędy.	Ocenia poprawność i stosowność wypowiedzi, dostrzega manipulację.	Krytycznie analizuje komunikaty, rozpoznaje manipulację i naruszenia etyczne.

Obszar/umiejętność	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
	Uczeń:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą a ponadto :	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną a ponadto :	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą a ponadto :	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą a ponadto :
Ortografia i interpunkcja	Stosuje podstawowe zasady, choć popełnia liczne błędy.	Stosuje poznane zasady, popełniając pojedyncze błędy.	Na ogół poprawnie stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne.	Pisze poprawnie i świadomie wykorzystuje reguły.	Pisze niemal bezbłędnie, samodzielnie uzasadnia zapis i wyjaśnia reguły.
Argumentowanie i retoryka	Formułuje proste stanowisko i podaje argument.	Formułuje tezę i dobiera proste argumenty.	Rozróżnia argument i przykład; buduje logiczny wywód.	Stosuje argumenty, przykłady, kontrargumenty i wnioskowanie.	Tworzy dojrzałą argumentację, przewiduje kontrargumenty i skutecznie polemizuje.
Rozprawka	Podejmuje próbę napisania rozprawki i zachowuje częściową kompozycję.	Tworzy rozprawkę z tezą i argumentami.	Pisze spójną rozprawkę, właściwie dobiera argumenty i przykłady.	Tworzy logiczną, samodzielną rozprawkę, wykorzystując lektury i konteksty.	Tworzy dojrzałą i oryginalną argumentację, sprawnie wykorzystując konteksty i kontrargumenty.
Przemówienie	Tworzy krótką wypowiedź skierowaną do odbiorcy.	Stosuje podstawową strukturę przemówienia i proste środki retoryczne.	Buduje logiczne przemówienie i wykorzystuje środki retoryczne.	Funkcjonalnie stosuje perswazję, intonację, akcent i język ciała.	Tworzy bardzo skuteczną wypowiedź retoryczną i świadomie oddziałuje na odbiorcę.
Recenzja, streszczenie, notatka	Podejmuje próbę stworzenia krótkiej formy użytkowej.	Tworzy prostą recenzję, streszczenie lub notatkę.	Samodzielnie tworzy poprawną i spójną formę, zachowując jej cechy.	Sprawnie przetwarza informacje i uzasadnia ocenę dzieła.	Twórczo i funkcjonalnie przekształca tekst, łącząc analizę, ocenę i interpretację.
Wypowiedź ustna	Wypowiada się na temat i odpowiada na proste pytania.	Formułuje krótką, zrozumiałą wypowiedź.	Wypowiada się spójnie, rzeczowo i logicznie.	Buduje rozbudowaną wypowiedź, dostosowuje ją do odbiorcy i sytuacji.	Wypowiada się swobodnie, precyzyjnie i twórczo; prowadzi dyskusję i argumentuje.
Samokształcenie i źródła	Korzysta ze wskazanych źródeł przy wsparciu.	Wyszukuje informacje w podstawowych źródłach.	Selekcyjnie wybiera informacje i korzysta ze słowników oraz wiarygodnych źródeł.	Krytycznie ocenia informacje, porównuje źródła i dokumentuje materiały.	Samodzielnie prowadzi poszukiwania, syntetyzuje informacje, przestrzega praw autorskich i twórczo prezentuje wyniki.
Aktywność i twórczość	Podejmuje podstawowe działania i wykonuje zadania z pomocą.	Wykonuje zadania samodzielnie, korzystając ze wskazówek.	Aktywnie uczestniczy w pracy i podejmuje zadania twórcze.	Samodzielnie inicjuje działania i rozwija zainteresowania polonistyczne.	Wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem, samodzielnie poszerza

Obszar/umiejętność	2 – dopuszczająca	3 – dostateczna	4 – dobra	5 – bardzo dobra	6 – celująca
	Uczeń:	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą a ponadto :	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną a ponadto :	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą a ponadto :	Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą a ponadto :
					wiedzę i tworzy oryginalne prace.